

Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság
2020. évi közhasznúsági jelentése

Budapest, 2021. március 31.

Csépe Valéria

elnök

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
I. PÉNZÜGYI HELYZET ÁTTEKINTÉSE	3
II. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG	4
1. INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓ.....	4
2. DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁSA	4
3. EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK VÉLEMÉNYEZÉSE	4
4. SZAKLÉTESÍTÉS	5
5. SZAKINDÍTÁS.....	5
6. MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK	5
III. NEMZETKÖZI SZEREPVÁLLALÁS	6
IV. A MAB MŰKÖDÉSE, SZERVEZETE,	8
1. A MAB SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE.....	8
2. A MAB TITKÁRSÁG MŰKÖDÉSE	8
V. TESTÜLET ÉS BIZOTTSÁGOK	9
1. TESTÜLET	9
2. SZAKBIZOTTSÁGOK.....	9

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 2020. évi közhasznú tevékenysége – tartalmi összefoglaló

BEVEZETÉS

A 2020. naptári év első két hónapjában a MAB tevékenysége hagyományos működési keretek között folyt, majd az ezt követő időszakot a COVID-19 járványhelyezethez történő alkalmazkodás által megkívánt működési változások, új feladatteljesítési formák, kommunikációs megoldások kialakítása, működtetése határozta meg.

2020 márciusától a MAB Titkársága, Testülete, valamint kollégiumai és bizottságai a személyes kontaktussal járó tevékenységről a digitálisra tértek át, feladatrendszerüket online keretek között látták el, és a beszámoló készítésének időpontjában is ebben a formában látják el.

2020. évben a külső körülmények szintetizálták azt az elmúlt három-négy éves következetes átalakítási folyamatot, amelynek eredményeként egy váratlan, éles helyzetben a MAB, mint szervezet a kihívásokra dinamikusan tudott reagálni, feladatellátása teljes egészében folyamatos maradt, s bevételei is a tervezett szerint alakultak.

Összességében elmondható, hogy a COVID-19 járvány miatt jelentősen megváltozott helyzetben a MAB jól reagált mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

I. PÉNZÜGYI HELYZET ÁTTEKINTÉSE

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 2020. évben stabil költségvetési keretek között folytatta működését, amit a korábbi évek gazdálkodása tett lehetővé.

A feladatellátás pénzügyi fedezete részben a központi költségvetési támogatás, részben a MAB saját bevételei voltak. A központi költségvetési támogatás és a saját bevételek aránya 50-50% volt (2019-ben 62-38%). A MAB a működésére 200 millió forintos támogatásban részesült az Innovációs és Technológiai Minisztériumtól. A MAB a saját bevételek arányának növelésével 99 millió forint összegű nyereséggel zárta a 2020. évet.

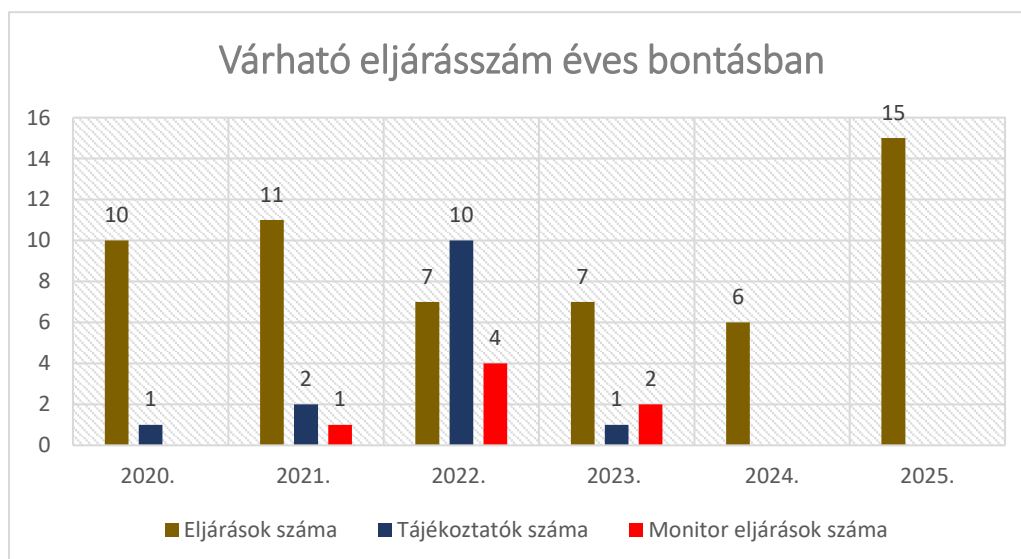
A MAB díjai nem változtak a 2019. évhez képest. Saját bevételei 74,6 millió forinttal haladták meg 2020. évben az egy évvel korábbi bevételeket. Ugyanakkor a pandémia miatt lecsökkent utazások, személyes találkozások, a megváltozott irodai munkavégzés 4,7 millió forinttal csökkentették a kiadásokat 2020. évben.

II. SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

1. INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓ

A 2020. évben eljárást kezdeményező felsőoktatási intézmények közül több intézmény nyújtott be kérelmet, amelyben kezdeményezte az önértékelési jelentés benyújtási határidejének módosítását vagy az eljárás halasztását, részben a felsőoktatásban zajló modellváltásra, részben a járványhelyzetre hivatkozva. A látogatások minden esetben online kerültek lefolytatásra.

Három felsőoktatási intézmény kérésére az intézményakkreditációs eljárás 2019. évről 2020. évre került át. Ezek az eljárások 2020 folyamán lefolytatásra kerültek. A közzétett 2020. évi eljárásrend szerint került lebonyolításra nyolc intézmény akkreditációs eljárása. A lezajlott 11 eljárásban a látogató bizottságok munkájában közel 60 szakértő vett részt.

2. DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁSA

Az új szempontrendszer és eljárásrend egységes értelmezésének és alkalmazásának érdekében a korábbi Egyetemi Tanári és Doktori Kollégiumból kiváló, önálló Doktori Akkreditációs Kollégium (DOK) kezdte meg munkáját 2020 januárjától.

A 2020. év során 22 látogatásra került sor, melyből 12 doktori iskola akkreditációs eljárása már testületi határozattal lezárult. A 12 esetből 2 volt nem támogató, 6 eljárás zárult feltételes akkreditációval és 4 feltétel nélküli akkreditációval.

3. EGYETEMI TANÁRI PÁLYÁZATOK VÉLEMÉNYEZÉSE

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság az egyetemi tanári pályázatok értékelését továbbra is egységes minőségi keretrendszerben végzi. 2020-ban a MAB szakbizottságai 143 egyetemi tanári pályázatot értékelték, amelyek alapján a Testület támogató vagy nem támogató határozatot hozott.

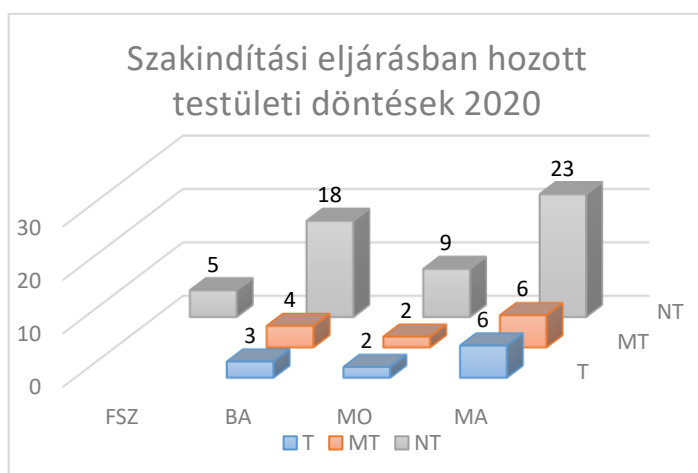
A MAB az online működési keretek mellett a 2020-ban beérkező 122 egyetemi tanári pályázatból 116 értékelését a kinevezési rend alapján vállalt határidőre teljesítette, a határozatokat és azok indoklását az ITM-en kívül az intézményeknek is megküldte.

4. SZAKLÉTESÍTÉS

2020-ban 18 szaklétesítési beadványt nyújtottak be a MAB-hoz, melyből 5 alapképzési és 13 mesterképzési szak létesítésére irányult. Az alábbi ábrák mutatják a beadványok számának alakulását, összetételét és a kapcsolódó testületi döntések eredményeit.

5. SZAKINDÍTÁS

2020-ban 77 szakindítási beadványról hozott döntést a Testület. Ezek megoszlása: 5 felsőoktatási szakképzési szak, 23 alapképzési szak, 13 osztatlan mesterképzési szak és 34 mesterképzési szak. A döntések eredményét (T: támogató, MT: megjegyzéssel támogató, NT: nem támogató) a diagram szemlélteti.

6. MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK

A működési engedélyek felülvizsgálatának keretében 2020-ban hét alkalommal kérte fel az Oktatási Hivatal (OH) a MAB-ot összefoglaló szakértői vélemény elkészítésére. A MAB Titkársága az Oktatási Hivatal által kijelölt határidőre elvégezte szakértői feladatát.

III. NEMZETKÖZI SZEREPVÁLLALÁS

1. EURÓPAI EGYETEMEK SZÖVETSÉGE (EUN) – CHARM-EU

Az Európai Bizottság által meghirdetett Európai Egyetemek Szövetsége pályázat keretében 11 magyar felsőoktatási intézmény került a győztes konzorciumi tagok közé. Az ex ante akkreditáció (alliance accreditation) konkrét minőségértékelési kérdéseinek egyeztetésére 2020. július 9-én került sor (online) a konzorciumi tagok és az egyes minőségbiztosítási szervezetek képviselőinek részvételével.

2. ENQA

A MAB Testület 2019 október havi ülésén döntött az ENQA Follow-up munkacsoport felállításáról. Az angol munkanyelvű csoport feladata a Follow-up jelentés összeállítása volt. A munkacsoport által elkészített és 2020. szeptemberében az ENQA részére megküldött végleges jelentést az ENQA Board 2020. október végén megjegyzések nélkül fogadta el.

3. CEENQA

2020.július 17-én került sor a CEENQA online közgyűlésére. A közgyűlésen a CEENQA új elnökségének megválasztása volt a fő napirendi pont. A COVID-19 okozta helyzet kapcsán ismertették a szervezetek saját átállási módszerüket. A nemzetközi kommunikációs közösségek felértékelődnek, így a CEENQA által bevezetett kéthavi egyeztetések (bimonthly online meetings) rendszerét szervezetünk kiemelt kommunikációs és tapasztalat-megosztási fórumnak tekinti.

4. EQAR

A MAB 2020. március 31-én az EQAR titkárság által kért éves beszámolót megküldte, és az adatok frissítését a megadott határidőre elvégezte. A beszámoló már tartalmazta az új doktori iskola akkreditációs eljárásra vonatkozó információkat is, amelynek elismerése az EQAR honlapján is nyilvános információ.

További fontos előrelépés a magyar kormány EQAR tagságra történő jelentkezése. A Magyar Közlöny 2020. augusztus 17-i számában jelent meg a kormányhatározat arról, hogy Magyarország Kormánya az EQAR tagjává kíván válni. A jelentkezésről az EQAR Executive Board 2020. december 2-án döntött, melynek értelmében 2021. január 1-től Magyarország kormányzati tagja az EQAR-nak és az EQAR Közgyűlésének.

5. DEQAR

Az EQAR 2019 végén további 9 ENQA ügynökséggel együtt meghívta a MAB-ot, hogy vegyen részt egy olyan EU pályázaton, melynek célja az EQAR akkreditációs adatbázis (DEQAR) megismerése, s felkészülés az akkreditációs értékelésekhez kapcsolódó adatfeltöltésre. A DEQAR CONNECT projekt, benne a MAB részvételével, célja az EHEA-ban folyamatban lévő reformok implementációját támogatni. A DEQAR adatbázisba történő akkreditációs anyagok feltöltése már 2020. év elején megkezdődött, 2020 decemberére pedig nyilvánossá

váltak az ez évi intézményakkreditációs és doktori iskola akkreditációs döntések és jelentések, összesen 29 felsőoktatási intézmény esetében.

6. OECD-LMRO

2020. február 10-én került sor az OECD és Magyarország a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal közreműködésével kezdeményezett „Labour-Market Relevance and Outcomes” (LMRO) szakértői ülésére, melynek célja a felsőoktatás munkaerő-piaci illeszkedésének felmérése és a kutatási eredmények alapján szakpolitikai ajánlások megfogalmazása volt. A résztvevők az érintettek (stakeholderek) részvétele a minőségértékelési folyamatokban témakörben tanácskoztak és szolgáltak adatokkal.

7. ECAQA

A kazahsztáni orvosképzési minőségbiztosítási ügynökség, az ECAQA (Eurázsiai Oktatási és Egészségügyi Akkreditációs Minőségbiztosítási Központ) az ENQA társult, és a CEENQA teljes jogú tagjaként megkereste a MAB-ot és javaslatot kért szakértők személyére orvosképzési akkreditációs eljárásban való részvétel céljából. A MAB Orvostudományi Bizottsága elnökének, a Testület alelnökének, javaslatára kijelölt szakértő eredményesen vett részt az ECAQA eljárásában. A sikeres együttműködés eredményeképp, a MAB Testülete a két szervezet közötti együttműködési megállapodás jóváhagyásáról döntött, amely kiterjed szakértők küldésére és fogadására, a partnerügynökség minőségbiztosítási gyakorlatának megismerésére, valamint közös rendezvények szervezésére.

8. STAFF MOBILITY

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium felsőoktatási államtitkárságával együttműködésben a MAB igazgatóhelyettese részt vett egy, a BFUG (Bologna Follow-up Group) által meghirdetett és szervezett, az ügynökségek munkatársainak szóló mobilitási programban, amelynek célja a társszervezetek minőségbiztosítási kultúrájának, gyakorlatának megismerése, a jó gyakorlatok kölcsönös megosztása és a tapasztalatcsere.

9. MICROBOL

Az Európai Unió Bizottsága az úgynevezett mikro-tanúsítványok (micro credentials) kérdésében mielőbbi cselekvést sürget, s ezért létrehozta a MICROBOL projektet, amelyet ugyancsak a BFUG koordinál. A mikro-képesítések Bologna-rendszerbe illeszthetőségét három munkacsoport vizsgálja a projekt keretében. A MAB-ot a minőségbiztosítási munkacsoportban az igazgatóhelyettes képviseli.

A MAB főtitkára és igazgatóhelyettese 2020. november 3-án egyeztetésen vettek részt az ITM szervezésében. A megbeszélésen a BFUG kérdőívének kitöltése keretében (a további érintettekkel együtt; MRK, TEMPUS, OH) került kialakításra a témában a közös nemzeti álláspont.

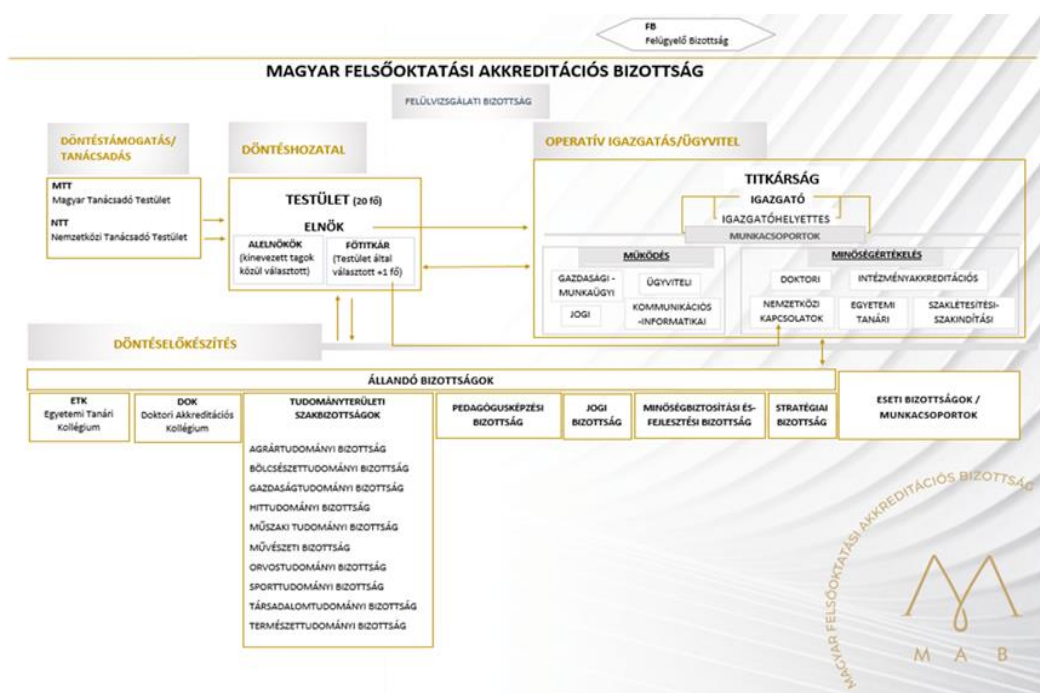
10. WFME

Nemzetközi akkreditációt szükséges a MAB-nak megszereznie, és a hazai orvosképzéseket ennek az akkreditációs rendszernek megfelelően éles, WFME megfigyelők jelenlétében lefolytatott eljárás keretében értékelni ahhoz, hogy a hazai orvosképzésekről kimenő hallgatók az Egyesült Államokban is elismert oklevelekkel rendelkezzenek. Ennek az akkreditációnak a fontossága hívta életre azt az orvosképző egyetemek szakértőiből és a MAB Titkárságából álló munkacsoportot, amely 2019-ben megkezdte a megfelelési pontok és követelmények azonosítását. Az ITM államtitkárnak, Bódis Józsefnek 2020. májusi levele megerősítette azt a kormányzati szándékot és támogatást, amelynek eredményeként MAB Testülete 2020. júniusában határozatot hozott a MAB akkreditációs portfóliójának bővítéséről. A határozat értelmében a MAB kezdeményezte a WFME akkreditációt, és megkezdte a feladatok egyeztetését és megvalósításának tervezését.

IV. A MAB MŰKÖDÉSE, SZERVEZETE,

1. A MAB SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

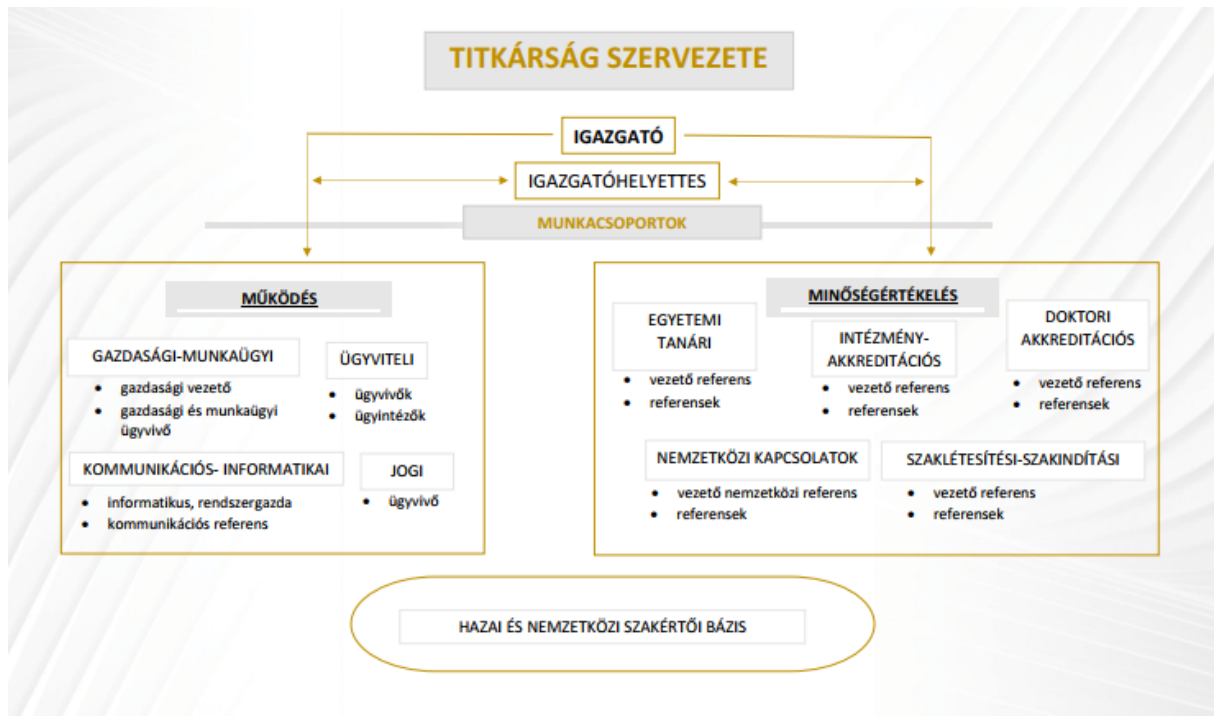
A MAB működési, döntési és döntés-előkészítési szintjeit az alábbi szervezeti ábra mutatja be.

2. A MAB TITKÁRSÁG MŰKÖDÉSE

A MAB Titkárság 2020-ban 21 fő munkavállalóval zárja az évet. A 21 munkatársból 10 referens. A munkavállalók 70%-a 35 és 50 év közötti, a korábbi férfi-nő arány javult, a férfi munkatársak aránya az év zárásakor a munkavállalók negyede. A 2019. évben elfogadott

Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített titkársági szervezet a működtetési és minőségértékelési feladatokat 2020-ban munkacsoporti keretben látta el.

V. TESTÜLET ÉS BIZOTTSÁGOK

1. TESTÜLET

A 2018. március 29. napjával hat éves mandátumát megkezdő Testületben 2020-ban két tagsere történt. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának delegáltja, valamint a Doktoranduszok Országos Szövetségének delegáltja mandátuma 2020. március 1-jével lejárt. A Testület munkájában 2020. április 30-tól a HÖÖK elnökhelyettese és a DOSZ elnöke vesz részt.

2. SZAKBIZOTTSÁGOK

MULTIDISZCIPLINÁRIS BIZOTTSÁG

A 2020. évben a szaklétesítési eljárások több mint fele olyan beadvány volt, amelyekben a megjelölt képzési tartalom több tudományterülethez köthető. Annak érdekében, hogy egy ilyen változó összetételű bizottság működése is konzekvens legyen állandó elnökkel és társelnökkel kezdte meg működését a Multidiszciplináris Bizottság. A júliusban létrehozott bizottság 2020-ban 4 ügyet tárgyalt.

STRATÉGIAI ÉS MINŐSÉGFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG

A Minőségbiztosítási és –fejlesztési Bizottság és a Stratégiai Bizottság létrehozásuk óta párhuzamosan működő döntés-előkészítő és –támogató testületként működtek. A MAB Testület 2020 novemberében döntött a Stratégiai és Minőségfejlesztési Bizottság létrehozásáról, amelyben a két korábbi bizottság tagjainak többsége folytatja munkáját.